

Teaching Guide

Identifying Data					2023/24
Subject (*)	Xénero. Saúde e Coidados		Code	653862316s	
Study programme	Máster Universitario en Asistencia e Investigación Sanitaria (semipresencial)				
Descriptors					
Cycle	Period	Year	Type	Credits	
Official Master's Degree	2nd four-month period	First	Optional	3	
Language	Spanish				
Teaching method	Hybrid				
Prerequisites					
Department	Ciencias da Saúde				
Coordinador	Movilla Fernandez, María Jesus	E-mail	maria.jesus.movilla@udc.es		
Lecturers	Canosa Domínguez, Nereida María Freijomil Vázquez, Carla Movilla Fernandez, María Jesus	E-mail	nereida.canosa@udc.es carla.freijomil@udc.es maria.jesus.movilla@udc.es		
Web					
General description	O/A estudante será capaz de coñecer e aplicar as características diferenciadoras do proceso de saude-enfermidade-atención na investigación de problemas de saude das mulleres.				

Study programme competences / results

Code	Study programme competences / results
A3	Adquirir un sentido ético de la investigación sanitaria
A4	Obtener un sustrato teórico suficiente para comprender el entorno clínico de aplicación de las técnicas de investigación
A5	Adquirir el conocimiento de la realidad investigadora en un ámbito concreto de las ciencias de la salud
B2	Tener fluidez y propiedad en la comunicación científica oral y escrita
B3	Adquirir el compromiso por la calidad del desarrollo de la actividad investigadora
B4	Desarrollar la capacidad de análisis y de síntesis
B7	Desarrollar la capacidad de establecer una relación de empatía con los sujetos implicados en el desarrollo de la actividad investigadora
B9	CB7 Que los estudiantes sepan aplicar los conocimientos adquiridos y su capacidad de resolución de problemas en entornos nuevos o poco conocidos dentro de contextos más amplios (o multidisciplinares) relacionados con su área de estudio
B10	CB8 Que los estudiantes sean capaces de integrar conocimientos y enfrentarse a la complejidad de formular juicios a partir de una información que, siendo incompleta o limitada, incluya reflexiones sobre las responsabilidades sociales y éticas vinculadas a la aplicación de sus conocimientos y juicios
C4	Desarrollarse para el ejercicio de una ciudadanía respetuosa con la cultura democrática, los derechos humanos y la perspectiva de género
C7	Desarrollar la capacidad de trabajar en equipos interdisciplinares o transdisciplinares, para ofrecer propuestas que contribuyan a un desarrollo sostenible ambiental, económico, político y social
C8	Valorar la importancia que tiene la investigación, la innovación y el desarrollo tecnológico en el avance socioeconómico y cultural de la sociedad
C9	Tener la capacidad de gestionar tiempos y recursos: desarrollar planes, priorizar actividades, identificar las críticas, establecer plazos y cumplirlos

Learning outcomes

Learning outcomes	Study programme competences / results		
Coñecer e aplicar as características diferenciadoras do proceso saude-enfermidade-atención nas mulleres	AR3	BR3	CR4
	AR4	BR7	CR8
	AR5	BR9	
		BR10	

Coñecer e aplicar os aspectos intrínsecos á perspectiva de xénero na investigación de problemas de saúde das mulleres	AR3 AR4 AR5	BR3 BR4 BR7 BR9 BR10	CR4 CR8
Identificar os elementos que subxacen no manexo da saúde sexual e reproductiva das mulleres para xerar novo coñecemento	AR3 AR4 AR5	BR2 BR3 BR4 BR7 BR9	CR4 CR7 CR8 CR9
Aplicar técnicas de investigación en atención humanizada da saúde sexual e reproductiva das mulleres	AR3 AR4 AR5	BR2 BR4 BR7 BR9 BR10	CR4 CR7 CR8 CR9

Contents	
Topic	Sub-topic
I.- A mirada sesgada na saúde da muller	1.1.- A saúde indiferenciada 1.2.- Paradigma da invisibilidade 1.3.- Morbilidade diferencial invisible 1.4.- Do "estar" enfermas ó "ser" enfermas. Medicalización do malestar nas mulleres. 1.5.- Saúde mental e adicións dende a perspectiva de xénero 1.6.- Enfermidades cardiovasculares dende a perspectiva de xénero. 1.7.- Violencia contra a muller e saúde
II.- Saúde sexual e reproductiva da muller	2.1.- Paradigma do control e manipulación. 2.2.- Medicalización da prevención e promoción da saúde sexual e reproductiva da muller 2.3.- Microviolencias da atención sanitaria 2.4.- Violencia obstétrica. Aproximación conceptual 2.5.- Prevención de la violencia obstétrica a través da atención centrada na persoa.
III.- Atención humanizada na saúde sexual e reproductiva das mulleres	3.1.- Autonomía da muller 3.2.- Problemas éticos na reprodución 3.3.- Dereitos sexuais e reproductivos 3.4.- Modelos de relación asistencial. A importancia dos vínculos

Planning				
Methodologies / tests	Competencies / Results	Teaching hours (in-person & virtual)	Student's personal work hours	Total hours
Collaborative learning	A3 A4 A5 B3 B4 B7 B9 B10 C4 C7 C8 C9	4	12	16
Oral presentation	A3 A4 A5 B2 B3 B4 B7 B9 B10 C4 C7 C8 C9	1	2	3
Mixed objective/subjective test	A3 A4 A5 B2 B3 B4 B7 B9 B10 C4 C7 C8 C9	1	10	11
Guest lecture / keynote speech	A3 A4 A5 B3 B4 B10 C4 C8	15	30	45

Personalized attention		0		0
(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.				

Methodologies	
Methodologies	Description
Collaborative learning	Conxunto de procedementos de ensino-aprendizaxe guiados de forma presencial e/ou apoiados con tecnoloxías da información e as comunicacións, que se basean na organización da clase en pequenos grupos nos que o alumnado traballa conxuntamente na resolución de tarefas asignadas polo profesorado para optimizar a súa propia aprendizaxe e a dos outros membros do grupo.
Oral presentation	Intervención inherente aos procesos de ensino-aprendizaxe baseada na exposición verbal a través da que o alumnado e profesorado interactúan dun modo ordenado, propoñendo cuestións, facendo aclaracións e expoñendo temas, traballos, conceptos, feitos ou principios de forma dinámica.
Mixed objective/subjective test	Proba que integra preguntas tipo de probas de ensaio e preguntas tipo de probas obxectivas. En canto a preguntas de ensaio, recolle preguntas abertas de desenvolvemento. Ademais, en canto preguntas obxectivas, pode combinar preguntas de resposta múltiple, de ordenación, de resposta breve, de discriminación, de completar e/ou de asociación.
Guest lecture / keynote speech	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.

Personalized attention	
Methodologies	Description
Oral presentation Collaborative learning	<p>ATENCIÓN PERSONALIZADA PARA O CONXUNTO DO ALUMNADO</p> <p>A atención personalizada serve para o seguimento da aprendizaxe de cada estudante por parte do profesorado.</p> <p>A través da titoría (presencial ou a distancia), o profesorado aborda a resolución de dúbidas e orienta ao estudo.</p> <p>A tal fin, o alumnado dispón dun horario oficial de titorías, que poderán realizarse de modo presencial ou a través dos medios institucionais da UDC de atención a distancia.</p> <p>ATENCIÓN PERSONALIZADA PARA O ALUMNADO CON DEDICACIÓN PARCIAL OU DIFICULTADES PARA CONCILIAR O ESTUDO COA VIDA FAMILIAR E/OU LABORAL</p> <p>A atención personalizada para o alumnado que, de modo xustificando, ten dificultades para conciliar o estudo coa vida familiar e/ou laboral, poderá realizarse:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Nas condicións establecidas para o conxunto do alumnado. · A demanda, previa solicitude por correo electrónico.

Assessment			
Methodologies	Competencies / Results	Description	Qualification
Oral presentation	A3 A4 A5 B2 B3 B4 B7 B9 B10 C4 C7 C8 C9	Exposición verbal por parte do estudantado dos diferentes produtos obtidos a partir do traballo colaborativo desenvolto na materia	10

Collaborative learning	A3 A4 A5 B3 B4 B7 B9 B10 C4 C7 C8 C9	Actividades grupais guiadas polo profesorado, que se basean na organización da clase en pequenos grupos nos que o alumnado traballa conxuntamente na resolución de tarefas asignadas polo profesorado para optimizar a súa propia aprendizaxe e a dos outros membros do grupo.	40
Mixed objective/subjective test	A3 A4 A5 B2 B3 B4 B7 B9 B10 C4 C7 C8 C9	Proba que integra preguntas tipo de probas de ensaio e preguntas tipo de probas obxectivas.	50

Assessment comments

MATRICULA PARCIAL.

Os/As estudantes poderán solicitar DISPENSA ACADEMICA.

Os/as estudantes de matrícula parcial deberán poñerse en contacto ca profesora coordinadora da materia ó inicio do curso.

Poderán realizar

o mesmo proceso de avaliación que o descrito para a PRIMEIRA OPORTUNIDADE ou unha proba obxectiva final sendo necesario acadar 5 puntos para superar a materia.

SEGUNDA OPORTUNIDADE E OUTRAS.

Poderán realizar o mesmo proceso de avaliación que o descrito para a PRIMEIRA OPORTUNIDADE ou unha proba obxectiva final sendo necesario acadar 5 puntos para superar a materia.

OPORTUNIDADE ADIANTADA.

A

avaliación consistirá en unha proba obxectiva sendo necesario acadar 5 puntos para superar a materia.

MATRICULA DE HONRA.

Poderá outorgarse ás puntuacións máis elevadas superiores a 9.

NON PRESENTADO.

A

calificación de Non Presentado corresponderá ó/á estudante que non fixera a proba mixta e que non tivera alcanzado previamente a puntuación total de 5 nas outras actividades de avaliación.

PLAXIO

En caso de plaxio, aplicarase o seguinte:

Cualificación de suspenso na convocatoria en que se cometa a falta e respecto da materia en que se cometese: o/a estudante será cualificado/a con ?suspenso? (nota numérica 0) na convocatoria correspondente do curso académico, tanto se a comisión da falta se produce na primeira oportunidade como na segunda. Para isto, procederase a modificar a súa cualificación na acta de primeira oportunidade, se fose necesario. **REALIZACIÓN FRAUDULENDA DAS PROBAS OU ACTIVIDADES DE AVALIACIÓN**

A realización fraudulenta das probas ou actividades de avaliación, unha vez comprobada, implicará directamente a perda do dereito á oportunidade na que se cometa a falta e respecto da materia na que se tivese cometido. Nas actas figurará un non presentado nesta oportunidade.

Basic	<ul style="list-style-type: none"> - Carme Valls-Llobet (2016). Mujeres, salud y poder. Madrid: Ediciones Cátedra - Victoria Camps (2021). Tiempo de cuidados. Barcelona:Arpa - Carme Valls-Llobet (2020). Mujeres invisibles para la medicina. Madrid: Capitán Swing - Mari Luz Esteban (2003). El género como categoría analítica. Revisiones y aplicaciones a la salud. Cuadernos de Psiquiatría Comunitaria - Karina Bárcenas Barajas (2021). Género y sexualidad en disputa Desigualdades en el derecho a decidir sobre el propio cuerpo desde el campo médico. Universidad Nacional Autónoma de México - Belen Nogueiras (2021). La violencia contra las mujeres. Prevención y detección. Madrid: Díaz de Santos - Juan José Díaz de la Cruz y Juan Zarco (2004). El espejo social de la mujer con gran discapacidad. Editorial Fundamentos - Josefina Goberna Tricas y Margarita Boladeras (). El concepto "violencia obstétrica". Tecnos - Josefina Goberna Tricas y Margarita Boladeras (). Bioética de la maternidad, comunicación y entorno sanitario. Universidad de Barcelona - María Casado y Albert Royes (2012). Sobre Bioética y Género. Editorial Aranzadi
Complementary	

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Subjects that continue the syllabus

Other comments

Uso docente do inglés: será conveniente que o alumnado teña un coñecemento básico de inglés para manexar material bibliográfico e/ou ler algún texto escrito nese idioma e, sobre todo, consultar en Internet distintas páxinas relacionadas coa materia da clase. Recoméndase que os estudantes teñan un grao de coñecemento de inglés correspondente ao nivel A2 de usuario básico, recollido no documento do Marco común europeo de referencia sobre coñecemento de idiomas (http://cvc.cervantes.es/ensenanza/biblioteca_ele/marco/cvc_mer.pdf)Esta materia ten en conta as recomendacións de SOSTENIBILIDADE MEDIO AMBIENTE, PERSOA E IGUALDADE DE XENERO:- A entrega dos traballos documentais que se realicen nesta materia, realizarase a través da plataforma Moodle, en formato dixital sen necesidade de imprimilos.- Teranse en conta os principios éticos relacionados cos valores da sustentabilidade nos comportamentos persoais e profesionais.- Atendendo ás distintas normativas de aplicación para a docencia universitaria nesta materia terase en conta a perspectiva de xénero velando pola non utilización dunha linguaxe sexista na aula, nos documentos desenvolvidos na materia e nas actividades docentes realizadas co alumnado.- Traballarase para identificar e modificar prexuízos e actitudes sexistas dentro da aula, influíndo na contorna para modificalos e fomentar valores de respecto e igualdade.- Prestarase especial atención en detectar situacións de discriminación por razón de xénero e proporanse accións e medidas para corrixilas. - Facilitarase a plena integración do alumnado que por razón físicas, sensoriais, psíquicas ou socioculturais, experimenten dificultades a un acceso idóneo, igualitario e proveitoso á vida universitaria.- Nesta materia, o profesorado, ten contraído o compromiso de aplicación da normativa da UDC ante situacións de plaxio.

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.